

תקציר הרצאה בנושא "טרור ותקשורת" / ד"ר בועז גנור

ארגוני הטרור והגרילה ברחבי העולם נבדלים זה מזה במטרותיהם, שיטות פעולתם, מדיניות הפיגועים ואסטרטגיית הפעולה בה נוקטים. אכן, חוקרי הטרור חלוקים באשר לעצם קיומה של אסטרטגיה משותפת לארגוני הטרור:

אסכולה אחת גורסת כי ארגוני הטרור פועלים על-פי אסטרטגיה רציונאלית הכוללת מספר שלבים, שהראשון בהם הוא ביצוע פיגוע טרור להשגת סיקור תקשורתי מקיף. הסיקור התקשורתי אמור להפחיד את הציבור, ובדרך זו להשפיע על העמדות הפוליטיות של האזרחים. החרדה של האזרחים תתורגם ללחץ ציבורי על מקבלי החלטות להיעתר לדרישות הטרוריסטים ולקבל החלטות העולות ברנה אחד עם האינטרסים של ארגוני הטרור. אסכולה אחרת מטילה ספק במקום המרכזי של התקשורת באסטרטגיית הפעולה של הטרור ובמידת ההשפעה של דעת הקהל על עמדותיהם של מקבלי החלטות.

על-פי האסכולה הראשונה, אמצעי התקשורת הכתובים והאלקטרוניים ממלאים תפקידים מרכזיים בחברה הדמוקרטית המודרנית, בין היתר כמתווך בין הציבור להנהגה ומשפיע על עיצוב דעת הקהל ועל החלטות השלטון. פיגועי הטרור מכוונים לפיכך להשגת סיקור מרבי בעיתונות הכתובה והאלקטרונית. ארגוני הטרור, המודעים לחשיבותה של התקשורת כאמצעי להעברת המסרים שלהם, עושים כל שביכולתם כדי למשוך את תשומת ליבה של התקשורת. במסגרת זו הם פועלים להגדלת מספר הנפגעים בפיגועי הטרור ולהסלמת מאפייני הפיגוע, תוך שימוש באמצעים חמורים או מפחידים יותר.

ההרצאה תדון ביחסי התועלת ההדדית שבין ארגוני הטרור ואמצעי התקשורת, מרכיב התקשורת באסטרטגיית הטרור, דילמת העיתונאי, דילמת השידור החי, היקף הסיקור התקשורתי של פיגועי טרור, תכניו והשפעותיו על לוח השידורים, שידור קלטות של טרוריסטים, היענות התקשורת לקריאה של טרוריסטים והטלת צנזורה על אמצעי התקשורת בעת סיקור טרור.